

SR-bråket kan leda till hårdare lagstiftning

17 april, 2013

Debatten mellan företrädare för Sveriges Radio och dagspressen har varit hård. Utomstående får intrycket att det pågår en oförsonlig dispyt kryddad med invektiv.

En av dessa utomstående är lagstiftaren och de rättsvårdande myndigheterna. Tjänstemän och politiker följer med stort intresse vad som sker inte minst för att försöka bedöma förutsättningarna för att medierna ska lyckas skapa en utvidgad och stärkt etisk självsanering. Det pågår inte bara en diskussion inom regeringskansliet utan också mellan olika myndigheter och inom konstitutionsutskottet. Frågor ställs och erfarenheter utbyts inför de politiska överväganden som väntar.

Om lagen sägs ha en lång arm så har lagstiftaren en längre.

Det är ingen hemlighet att public serviceföretagen satsar för att göra sina tjänster lätt tillgängliga via internet. Det framgår tydligt i de officiella och av ledningen undertecknade rapporter som Sveriges Television, Sveriges Radio och UR lämnar in till regeringen. I rapporten från SR 2011 heter det att företaget ska ta en "ledande position på webben och i mobilen". SR konstaterar också att via webben har publiken kunnat följa större nyhetshändelser "minut-för-minut".

Public serviceföretagen och även TV4 publicerar också unikt material på sina webbplatser. De startar egna debattsidor och SR som hittills hållit sig till ljud framhåller i sin rapport till regeringen att företagets korrespondenter levererar "starka bilder".

Från andra hållet satsar dagpressföretagen starkt på webbpubliceringar inte bara med text och bild utan även med webb-TV såväl i tablåform som live-sändningar.

Denna samling vid webben är ingen tillfällighet. Där finns en allt större del av publiken och där finns intäkter att hämta. Konkurrens är knallhård. Självklart leder det också till diskussioner eftersom medieföretagens förutsättningar är olika. Public serviceföretagen är intresserade av publiken men har inget behov av pengarna medan dagpressföretagen behöver publiken för att få del av annonspengarna och publikintäkterna.

Den svenska presspolitiken kännetecknas av den sociala ansvarsteorin. Den innebär att staten kan intervensera på det område som den principiellt ska hålla armlängds avstånd till, nämligen den fria åsiktsbildningen. Lagstiftaren har gett sig själv rätt att gå in och korrigera när den anser att marknaden inte förmått upprätthålla en allsidig nyhetsförmedling. Typexemplet är det riktade presstödet som hållit liv i ett antal socialdemokratiska och centerpartistiska tidningar samt Svenska Dagbladet.

Men "interventionen" har gått längre än så. Lagstiftaren har också iklätt sig rollen som medieägare. Hur man än vrider och vänder på det och även man skapar filter mellan verksamheten och ägarintresset, ytterst riksdagen, kan riksdagen inte abdikera som ägare av public service företagen och det ansvar det innebär. Ett ansvar inte för det redaktionella innehållet men väl för företagets inriktning och ekonomiska förutsättningar.

Rollen som ägare må komplicera men fråntar inte riksdagen från ansvaret för mediepolitiken i stort och därmed förutsättningarna för den fria åsiktsbildningen. Det övergripande ansvaret för åsiktsbildningen innebär att staten kan bli tvingad att lyfta sig själv i håret och i egenskap av ägare korrigera den egna

verksamheten om den får negativa följder för helheten och motverkar sitt eget syfte. Ägarintresset kan aldrig sättas före ansvaret för helheten.

Trots hårda ord har branschorganisationen, Tidningsutgivarna, inte spruckit på denna fråga. Tidningsföretagen har hållit ihop eftersom det funnits frågor där de trots skiftande förutsättningar insett nödvändigheten av att samarbeta. Ett av dem har varit att slå vakt om den svenska tryck- och yttrandefriheten.

Föreningen Utgivarna som samlar de etablerade medierna har satt sig före att utvidga och stärka det medieetiska systemet. Medieetikens framtid bör trots diskussionen om webbsatsningar kunna utgöra ett kitt för att lyckas med uppgiften.

Förutsättningarna finns och ökar om man modererar tonläget och rensar bort invektiv och arrogans. I stället för att direkt vädja om statligt ingripande bör man låta fakta tala. I stället för att blunda inse att webbkakan inte är en Särinner som förmår mätta alla dag efter dag. Ta i stället fasta på den samfällt starka ambition, som till exempel Cilla Benkö, VD för Sveriges Radio, gett uttryck för, att värna mediernas strävan att komma bort från statlig intervention i och tillsyn av det redaktionella innehållet.

Lyckas inte Utgivarna tillsammans med Journalistförbundet och Publicistklubben värna och stärka det självsanerande systemet kan vi vara förvissade om lagstiftaren går från att vara betraktare till att sträcka ut sin långa arm.

Nils Funcke
frilansskribent

KOMMENTARER

Det finns 0 kommentarer på sidan.

Kommentera